

Svend Vonved

Svend Vonved sidder i bure,
han slår guldharpen prude;
han slår guldharpen under skind,
hans moder kom der gangende ind.

Se dig ud, Svend Vonved.

2. Ind kom hans moder, fru Adelin;
hun måtte vel være en dronning fin.
"Du skal dig, Svend Vonved, udride
med andre kæmper at stride."

3. Og du skal hævne din faders bane;
en anden må din harpe låne,
den stund du rider af landet hen;
det er mit råd, min kære søn."

4. "Skal jeg fare af landet hen,
ret aldrig kommer jeg her igen.
Jeg passer ikke på harpeleg."
Da gjordes han i kinder bleg.

5. "Da skal jeg dig galdre i dag,
aldrig skal dig nogen mand skade;
sejr udi din høje hest;
sejr i dig selv allermest."

6. "Sejr i din hånd og sejr i din fod,
sejr i alle dine ledemod.
Signe dig Gud og Drotten dyre,
han skal dig både vogte og styre."

7. "Stiller Eder nu, kære Adelin,
I er allerkæreste moder min.
I tør ikke brygge, I tør ikke blande,
jeg agter mig aldrig mer til lande."

8. "I ønske mig ingen usejr at få;
I vide ikke, hvor min rejse kan gå.
Ihvor jeg rider i mark eller hede,
så lidet agter jeg om kvindevrede."

9. "Når stenen tager til landet at flyde,
og ravne begynde at vorde hvide;
da må I vente Svend Vonved hjem;
alle mine dage kommer jeg ej igen."

10. "Alle mine dage kommer jeg ej igen,
uden jeg får hævnet min faders bane.
Herre og svend slår jeg ihjel;
så fanger jeg for min fader skel."

11. Fru Adelin blev i sind så vred:
"Jeg hører, min søn, du est ikke ræd;
jeg skal dig end bedre bevare;
så visselig skal du ilde fare."

12. "Her haver du det hårde sværd;
lid ikkun derpå i herrefærd.
Ihvor du rider ad vejen fram,
da skal du få både last og skam."

13. Svend Vonved bandt sit sværd ved side
hannem lyster med kæmper at stride,
så såre underlig var hans forde;
ingen mand hannem møde torde.

14. Hans hjelm den var så blinkende;
hans spore var så klingende;
hans hest den var så springende,
selv var den herre så svingende.

15. Han red i dage, han red i tre,
ingen by så kunne han se.
"Eja," sagde den unge mand,
"er der ingen by i dette land?"

16. Han red sig ad vejen fram,
der møder hannem herr Thule Vang.
Herr Thule med sine sønner tolv,
de vare alle riddere bolde."

17. Hør du det, min yngste søn:
Harnisk skifte med mig så gerne,
panseret skifte vi mellem os,
førend vi med denne kæmpe slås."

18. Svend Vonved rykker sit sværd fra
side,hannem lyster med kæmper at stride.
Først vog han herr Thule selv
og siden alle hans sønner tolv.

19. Svend Vonved binder sit sværd ved side,
hannem lyster længere at ride;
han red sig under lide,
der så han Dyre-Karl bide.

20. Bassen havde han på sin bag,
og bjørnen var i armen lagt;
hver en finger, han havde på hånd,
der spillede både på hjort og hind.

21. "Hør, du Dyre-Karl, del med mig,
eller jeg med magt vil tage fra dig.
Hvad heller vil du dyrene skifte,
eller med mig om livet fægte?"

22. "Langt heller vil jeg slås med dig,
end du skal få mit bytte fra mig;
ret aldrig blev mig budet det bud,
siden jeg Esmer konning vog."

23. "Vog du Esmer konning fin,
da vogst du allerkæreste fader min.
Jeg tager for ham ingen anden bod;
du bøder derfor med dit eget blod."

24. De skreve kredsen i sorten jord,
de helte vare begge så hårde.
Det vil jeg for sanden sige,
de ville ikke for hinanden vige.

25. De fægted i dage, de fægted i to,
den tredje gjorde de lige så;
men før den fjerde dag kom ad kvælde,
da monne han Dyre-Karl fælde.

26. Svend Vonved binder sit sværd ved side,
hannem lysted videre at ride;
han red frem for de store høje,
han så, hvor hyrden fæet mon drive.

27. "Og hør du hyrde, sig du mig:
Hvis er det fæ, du driver for dig?
Hvad er trindere end et hjul?
Og hvor da drikkes den fejreste jul?"

28. "Hvor da står der fisk i flod?
Og hvor da er den fugl så rød?
Hvor da blandes den bedste vin?
Hvor drikker Vidrik med kæmper sine?"

29. Alt sad hyrden, han tagde så stil;
han kunne slet intet svare dertil.
Han slog til ham med tange;
der slap ud lever og lunge.

30. Så kom han til en anden hob,
der sad en hyrde ved en grav.
"Hør du hyrde, sig du mig:
Hvis er det fæ, du driver for dig?"

31. "Hisset ligger både borge og fæste,
der plejer altid kæmper at gæste."
Han tog en guldring af sin barm,
han satte den på den hyrdes arm.

32. "Her bor en mand, hedder Tyge Nold,
han haver sønner, og de ere tolv;
han fører en bjørn udi sit skjold,
selv er han værre end en trolld."

33. "Hør du, kærester hyrde god,
du løb hen til ham med mit bud;
du bed ham, Tyge Nold så grå,
at han vil hid til os gå."

34. Der de så den kæmpe komme frem,
da skifted de deres bytte blandt dem;
nogle ville have hans gode sværd
og nogle hans harnisk og hest så bert.

35. Den gamle troede sig allerbedst,
selv ville han have sin gode hest;
sin brynje og glavind han ej ville miste,
før ville han kampen med dem friste.

36. "Havde du end tolv til de tolv
og stod imellem dem alle selv,
før skulle du vride vand af stål,
før du skulle kviste mig til det mål.

37. Svend Vonved tog sin hest med spore;
han sprang over porte og mure;
så vog han herr tyge Nold,
dertil hans unge sønner tolv.

38. Så kasted han sin hest omkring,
Svend Vonved den unge ædeling;
han red frem ad bjerge og dale,
ingen kunne ham komme i tale.

39. Så kom han til den tredje flok,
der sad en hyrde med gule lok.
"Hør du hyrde med dine får,
du giver mig et vist ansvar."

40. "Hvad er trindere end et hjul?
Hvor da drikkes den bedste jul?
Hvor går solen til sæde?
Og hvor hviler døde mands fødder?"

41. "Hvem opfylder da alle dale?
Hvad klæder bedst i kongesale?
Hvo råber højere end trane?
Og hvad er hvidere end svane?"

42. "Hvo bærer skægget på sin bag?
Og hvo bærer næsen under sin hag?
Hvad er sortere end en slå?
Og hvad er raskere end en rå?"

43. "Hvor er broen bredest?
Og hvem er mennesken' ledest?
Hvor da findest den højeste vej?
Og hveden kommer den koldeste drik?"

44. "Solen er trindere end et hjul;
i Himmerig holdes den favreste jul;
for vesten går solen til sæde;
for østen hviler død mands fødder.

45. "Sneen opfylder alle dale;
manden klæder fejrest i kongesale;
torden råber højere end trane;
englene ere hvidere end svane."

46. "Viben bær skægget udi sin nak,
trolden har næsen under sin hag;
synden er sortere end en slå,
og sindet er raskere end en rå."

47. "Isen gør broen bredest,
og padden er mennesken' ledest;
til Paradis går den højeste vej,
forneden driver den koldeste drik."

48. "Nu haver du rådet mig vise svar,
alt det, som jeg foregav,
nu jeg tror dig allerbedst,
du vilt vise mig kæmper flest."

49. "Jeg viser dig til Sønderborg,
der drikker kæmper mjød uden sorg;
der finder du ridder' og kæmper fler,
som sig fuld vel værge tør."

50. Han tog en guldring af sin hånd,
den vejede vel femten bismerpund;
den gav han den gamle hyrde,
som hannem kæmper vise torde.

51. Svend Vonved kom der ridende i gård.
Ude stod Randulf svøbt i mår.
"Hør du mig, du horesøn,
hvad vil du gøre i mit land?"

52. "Jeg vil med min ene hånd
rykke fra dig all' din land;
jeg vil med min eneste tå
slå dig all' dine borge fra."

53. "Du skalt ikke med din hånd
tage fra mig et eneste land;
langt midre skalt du med din tå
tage mig mine borge fra."

54. "Du skalt ikke med nogen din finger
slå mig et af mine ledemod sønder;
jeg er dig alt for voksen og stærk;
det skal du straks af mig mærke."

55. Svend Vonved drog sit sværd fra side;
det var hans lyst med Randulf at stride;
først vog han herr Randulf selv
og siden Strandulf med fuld god skel.

56. Så vog han store Ege-Under;
så vog han store Ege-Karl, hans broder;
så vog han, mens der vand og rand;
han vog der fjenden selv på strand.

57. Svend Vonved stak sit sværd i skede;
han agtede endda videre at ride;
han fandt på den vildene mark
en kæmpe både stor og stærk.

58. "Sig mig ædle ridder god:
Hvor da står den fisk i flod?
Hvor da skænkes den bedste vin?
Hvor drikker Vidrik med kæmper sine?"

59. "For østen står de fisk i flod;
for norden drikkes den vin så god;
i Halland finder du Vidrik hjemme
med sine kæmper og mange svende."

60. Svend Vonved tog guldringe af sin barm,
han satte dem på den kæmpes arm:
"Du sig, du var den første mand,
som guldringe af Svend Vonved vandt."

61. Svend Vonved red for højen tinde;
han bad de vægttere lade sig ind.
Ingen af dem ud til ham ginge;
så monne han over muren springe.

62. Så bandt han sin hest ved tove
og gik så ind i borgestue.
Han satte sig selv øverst til bord
og talede ikke et eneste ord.

63. Han åd og drak og fik sig mad;
ikke spurgte han kongen ad.
”Aldrig var jeg udi den færd,
hvor så mange forbandede tunger var.”

64. Kong Vidrik taler til kæmper fem:
”I binde mig denne galne svend;
binde I mig ikke denne fremmede gæst,
så tjene I mig ikke bedst.”

65. ”Tag du fem og tyve dertil,
og kom du selv udi dette spil;
en horesøn så kalder jeg dig,
uden så du binder mig.”

66. ”Esmer konning, min kære fader,
og stolten Adelin, min moder,
de mig det så hart forbøde,
jeg skulle mig guld på skalke forøde.”

67. ”Var Esmer konning din fader?
og fru Adelin din moder?
Svend Vonved, du est en kæmpe skøn,
dertil min kære søstersøn.”

68. ”Svend Vonved, vilt du hos mig være,
dig skal times både hæder og ære.
Hvor du vilt i landet fare,
min riddere skulle på dig vare.

69. ”Mit guld skal for dig være uspard,
når du vil gøre din hjemfærd.”
Men dette lysted ham ej at gøre,
hjem til sin moder ville han far.”

70. Svend Vonved red ad vejen fram;
han var i huen meget gram;
han kom der ridende i gårde;
der stode tolv troldkvinder fore.

71. De stode for ham med rok og ten;
de sloge ham over hans hvide skin’ben.
Svend Vonved kasted sin hest omkring;
tolv troldkvinder slog han i en ring.

72. Han slog de troldkvinder som de stod;
de finge af hannem så liden bod;
hans moder nød den samme lykke,
han hug hende i fem tusinde stykker.

73. Så gik han i højeloft ind,
han åd og drak den klare vin;
han slog gulddharpen så længe,
at sønder gik alle de strenge.

74. Så red han sig op på land;
fæsted sig så skøn en liljevånd;
hendes fader hed kong Sigfred;
hannem vog den lindorm led.

Danske kæmpe- og folkeviser nr. 9.